*Mfv.I.10.446/2013/6.*

*A Kúria a dr. Nádas György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nagy László Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony közös megegyezéssel történt megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 1.M.1084/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. április 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő*

***í t é l e t e t :***

*A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.1084/2010/24. számú ítéletét helybenhagyja.*

*Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 70.000 (hetvenezer) forint és 18.900 (tizennyolcezer-kilencszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.*

*Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 538.143 (ötszázharmincnyolcezer-egyszáznegyvenhárom) forint fellebbezési és 672.680 (hatszázhetvenkettőezer-hatszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.*

***I n d o k o l á s***

*A felperes 2006. óta közreműködött a M.R.GY.SZ.N.H. létrehozásában akként, hogy országos gyermekvédelmi koncepciót készített, illetve a szolgálat országos kiépítésének és működtetésének megszervezésén dolgozott. 2008. július 14-én kötött munkaszerződést az alperessel, amelyet 2008. december 31-én a felek módosítottak. Az eredetileg megkötött munkaszerződés értelmében a felperes 2008. augusztus 1-jétől határozatlan időtartamra a R.N.H.-n belül országos szakmai koordinátori munkakörre kötött szerződést az alperessel havi bruttó 350.000 forintos munkabérért. Ezt a felek akként módosították, hogy a felperes munkaköre 2009. január 1-jétől M.R.GY.SZ.N.H. intézményvezetőjére változott, havi bruttó munkabére 410.000 forint lett. A munkáltatói jogok gyakorlójaként C.K., az alperes irodavezetője került feltüntetésre.*

*A M.R.E.ZS.E. határozatával a felperest a M.R.GY.SZ.N.H. intézményvezetőjévé 2009. január 1- napjától határozott, három éves időtartamra nevezte ki. Ezen iratot B.G. p. a zs. lelkészi elnöke és N.S. főgondnok a zs. világi elnöke írták alá. A munkaviszony megszűnésekor a felperes havi bruttó átlagkeresete 560.000 forint volt.*

*Az M.R.E. alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. egyházi törvény és az M.R.E.SZ. -ről szóló 2000. évi II. egyházi törvény értelmében az alperes az egyházon belül működő önálló jogi személy. Az M.R.E.SZ.H. alapító okirata értelmében az intézmény nem*

*önálló jogi személy, annak vezetőjét az M.R.E. zs.-nek elnöksége nevezi ki határozott időre.*
*2010. év első felében a felperes és C.K. között szakmai feszültség alakult ki, valamint a felperessel kapcsolatban panaszok is érkeztek az egyházhoz.*
*Az alperes vezetése 2010. július 21-én döntötte el azt, hogy a felperes munkaviszonyát megszünteti. Ezen döntés következtében B.G. p. kérésére a munkáltatói jogokat gyakorló C.K., továbbá A.A. könyvelő, és B.GY. 2010. július 22-én megbeszélést folytattak. Ennek során B.G. közölte a felperessel, hogy kezdeményezi közös megegyezéssel a munkaviszonya megszüntetését, illetve intézményvezetői megbízását visszavonja. Elhangzott, hogy amennyiben a közös megegyezéses megszüntetést a felperes elfogadja, úgy az egyház a részére három havi juttatást kifizet. A felperes jelezte, hogy gondolkodási időt szeretne kérni, majd - miután telefonált - a közös megegyezéses iratot aláírta.A felperes a keresetében előadta, hogy a 2010. július 22-én kelt „Munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel" elnevezésű okirat érvénytelen, mivel azt kényszer és fenyegetés hatására írta alá. Utalt arra, hogy a munkaviszony megszüntetésére irányuló szándéka nem volt, azonban az a tény, hogy az alperes a munkaviszony megszüntetésekor kötelezően kiadandó igazolásokat először 2010. július 21-ei dátummal készítette el, azt támasztja alá a felperesi értelmezés szerint, hogy a munkáltató előkészült a munkaviszony megszüntetésére. Sérelmezte, hogy az eljárás során a munkáltató képviselői olyan helyzetet teremtettek, amelyben úgy érezte, a személyi szabadságában is korlátozzák, valamint előadta, hogy előzetes értesítést követően a jogviszony megszüntetése napján az irodában megjelentek olyan munkatársak is, akik egyébként tartósan távol voltak.*
*A Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.1084/2010/24. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség és illeték viselésére kötelezte.*
*Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perben csatolt egyházfőhatósági igazolások, valamint az alperes Szervezeti és Működési Szabályzata alapján az volt megállapítható, hogy az alperes az M.R.E.-n belül működő önálló jogi személy, amelynek törvényes képviselője C.K. irodavezető. A 2007. november 23-án kelt SzMSz rendelkezései összhangban vannak a felperes munkaszerződésével, mivel alpontja akként rendelkezik, hogy az iroda alkalmazottai felett az irodavezető gyakorolja a munkáltatói jogokat. Az M.R.GY.SZ.N.H. értelmében az intézmény nem önálló jogi személy. Rendelkezik arról, hogy az intézmény vezetőjét az M.R.E.ZS.E.nevezi ki határozott időre.*
*Az intézményvezetői megbízás tartalmazza a zs. mindkét tagjának, mind az 1. elnöknek, mind a v. elnöknek az aláírását, azonban a perben csatolásra került H.P. főgondnok nyilatkozata, miszerint a 2010. július 22-én aláírt kinevezés visszavonásról tudott, a zs. elnökségének világi tagjaként arról tájékoztatást kapott, és az*

*abban foglaltakkal egyetértett, egyebekben B.G. p. egyedül is jogosult volt képviselőként eljárni és az okiratot aláírni. Ezen nyilatkozatot mindenben alátámasztotta B.G. tanúvallomása.*
*Az Mt. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a megállapodás megtámadható, ha a fél annak megkötésekor lényeges tényben vagy körülményben tévedett, feltéve ha a tévedését a másik fél okozta vagy azt felismerhette, illetőleg ha mindkét fél ugyanabban a téves feltevésben volt. A perben a felperesi előadást semmilyen bizonyíték nem erősítette meg a kényszer, fenyegetés vonatkozásában, ezzel szemben a meghallgatott tanúk egyértelműen akként nyilatkoztak, hogy lehetősége volt átgondolni, elfogadja-e a közös megegyezéses megszüntetést, és ő döntött úgy, hogy az okiratot aláírja.*
*A felperes fellebbezése folytán eljárt Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy a 2010. július 22-én kötött munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel megállapodás érvénytelen. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül elmaradt munkabért és hat havi átlagkeresetet. Mellőzte a felperes perköltség- és illetékfizetésre kötelezését, és kötelezte az alperest együttes első- és másodfokú perköltség viselésére.*
*A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jogvita eldöntése során az alperes Szervezeti és Működési Szabályzatából, illetve az M.R.GY.SZ.N.H.A.O.-ból kell kiindulni.*
*Az alperes 2007. november 23-én kelt Szervezeti és Működési Szabályzata szerint az M-től átruházott hatáskörben, mint önálló jogi személy ellátja az O.SZ.I. fenntartásával járó igazgatási, valamint a D.O.SZ. kapcsolatos feladatokat. Az SzMSz értelmében az iroda feladata a Zs.E. részére a zsinati intézmények összefüggésében a lelkészek, intézetvezetők kinevezésére, alkalmazására, felmentésére nézve előterjesztés készítése.*
*Az Alapító Okirat és az intézményvezetővé történő kinevezésről szóló okirat szerint a vezetővé kinevezés határozott időre szól. A Zsinat Elnöksége által hozott, a kinevezésről szóló határozat tartalma nem egyezik a peres felek által kötött munkaszerződés-módosítás tartalmával, hiszen a kinevezés határozott időre szólt, és ezzel kapcsolatban a munkaszerződés-módosítás nem rendelkezett. Hangsúlyozandó, hogy munkaviszonyban a munkakör és a vezetői megbízás nem válik el egymástól, tehát a felperesnek a „kinevezéstől" kezdve megváltozott a munkaköre, ettől az időponttól vezetői munkakörben került foglalkoztatásra.*
*Az alperes arra vonatkozóan semmilyen belső szabályzatot, rendelkezést, iratot nem csatolt, hogy a Zs.E. kikből állt. 2011. június 29-én kelt előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy a N.H. vezetőjét a Zs.E. nevezi ki és menti fel, míg a 2011. november 15-én tartott tárgyaláson azt adta elő, hogy „a vezetői megbízás visszavonásának jogát a Zs.E. gyakorolja. A Zs.E.-nek tudomásom szerint van erről határozata".*

*Az alperes vezetője - aki az egyéb munkáltatói jogokat gyakorolta a felperes felett - maga is úgy nyilatkozott, hogy „a Zs.E. dönt minden intézményvezetésről, nevezi ki, menti fel. Az egyház lelkészi és világi elnöke együtt. Testületi döntések vannak".*
*A felperes felett a munkaviszony megszüntetése vonatkozásában a munkáltatói jogokat a Zs.E. gyakorolta. C.K. csak csak egyéb munkáltatói jogkört gyakorolt, melybe a megszüntetés joga nem tartozott bele. A Zs.E.-nek a vezetői megbízás visszavonására határozatot kellett hoznia, mint ahogy az a felperes kinevezésénél is történt. Miután a visszavonás kérdésében a Zs.E. dönthet és az két tagból áll, így a visszavonó határozat meghozatalára egy személyben B.G. püspök nem volt jogosult.*
*A per adatai szerint az egyértelműen megállapítható, hogy a helyszínen a világi elnök nem volt jelen, így az elnökség közös döntéshozatalára sem kerülhetett sor.*
*A kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott a másodfokú bíróság, hogy az alperes részéről a jogviszony megszüntetésére az Mt. 74. §, az alperesi SzMSz és az N.H.A.O. megsértésével került sor.*
*A munkaviszonyt megszüntető megállapodás érvénytelensége miatt a munkáltató terhére a jogellenesség jogkövetkezményeit kellett alkalmazni (EBH.2004.1150.).*
*Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.*
*Érvelése szerint a másodfokú bíróság megsértette a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 10. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat.*
*Jogszabálysértő a másodfokú bíróság ítélete a megtámadott megállapodás idején hatályban volt Munka törvénykönyve 74. § (2) bekezdése vonatkozásában is, amikor az idézett jogszabály első fordulatára alapítja ténymegállapítását, szemben a második fordulat perben bizonyított voltára. Eszerint „ha a munkáltatói jogkört nem az arra jogosított szerv, illetőleg személy gyakorolja, eljárása érvénytelen, kivéve, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró személy(szerv) jogosultságára [Mt. 74. § (2) bekezdés].*
*A p. az egyház nevében tárgyalt, a határozatot a p. az elnökség nevében írta alá, a v. elnök az ügyről tudott, azzal egyetértett. A felperesi munkavállaló a képviselet jogosságát nem vitatta, a közös megegyezés a felek egyező akarata alapján teljesedésbe ment, amit alátámaszt az a tény is, hogy a felperes három havi végkielégítés összegét is felvette.*
*A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.*
*A felülvizsgálati kérelem alapos.*
*A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése*

*értelmében. A jogszabály téves megjelölése miatt a felülvizsgálati kérelem nem volt elutasítható [Pp. 272. § (3) bekezdés].*
*Az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 87. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a munkaviszony megszüntethető a munkáltató és a munkavállaló közös megegyezésével. Ugyanezen jogszabály (2) bekezdése értelmében a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást illetve nyilatkozatokat írásba kell foglalni.*
*Az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból a tényből, hogy a felperes felett a 2008. augusztus 1-jétől hatályos munkaszerződés szerint a munkáltatói jogokat C.K. irodavezető gyakorolta. A 2008. december 31-én kelt és 2009. január 1-jétől hatályos munkaszerződés-módosítás ezen nem változtatott és azon sem, hogy a felperes munkaviszonya határozatlan idejű a határozott időre kapott intézményvezetői kinevezés mellett is.*
*Az SzMSz. szerint az iroda alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat az irodavezető gyakorolja, azonban úgy rendelkezik, hogy intézményvezetőt nem nevezhet ki és nem menthet fel. A pont szerint az iroda feladata a Zs.E. részére az intézményvezető kinevezésére, alkalmazására, felmentésére nézve előterjesztés készítése.*
*A felek által kötött munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló irat egyidejűleg a kinevezés visszavonását is tartalmazta. A megegyezést a felperesen kívül B.G. püspök írta alá a Zs.E. nevében, valamint C.K. is ellátta kézjegyével mint a munkáltatói jogkör gyakorlója.*
*Nem vitásan – tanúvallomásokkal igazoltan – a Zs.E. világi és lelkészi elnökből áll. H.P. főgondok (v. tag) nyilatkozata szerint a 2010. július 22-én aláírt megállapodásról és az abban foglalt kinevezés visszavonásáról tudott, azzal egyetértett, így B.G. egyedüli aláírása nem volt jogellenes. A felperes arra maga sem hivatkozott, hogy H.P. egyetértésének megadása kizárólag írásbeli formában történhetett volna, arra vonatkozó belső utasítás megléte nem volt igazolt.*
*Mindebből következően az elsőfokú bíróság állapította meg helytállóan, hogy a munkaviszony közös megegyezéses megszüntetéséről szóló okiratot C.K. munkáltatói jogkörgyakorló és az intézményvezető kinevezési és felmentési jogát gyakorló Zs.E. nevében B.G. jogszerűen írták alá különös figyelemmel H.P. főgondnok előzetes egyetértésére. A munkáltatói jogkörgyakorló személyét a felperes a megállapodás aláírásakor a felperes maga sem vitatta [Mt. 74. § (2) bekezdés].*
*A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján.*
*A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kell viselnie.*
*Budapest, 2014. április 2.*

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró***
*A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő*